

МОДЕРНІЗАЦІЯ ТА РЕФОРМУВАННЯ ОСВІТИ В ТВОРЧОМУ ДОРОБКУ ВЧЕНИХ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ

Світлана Лапаєнко

кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник,

завідувач відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти,

Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського, вул. М. Берлінського, Київ, Україна, 04060, slapaenko@ukr.net

ORCID: 0000-0002-0412-6618

У статті здійснено огляд досліджень вчених Національної академії педагогічних наук України (далі – НАПН України) щодо науково-методичного забезпечення модернізації та реформування освіти, що є науковим результатом планового прикладного дослідження «Бібліографічний та аналітичний супровід діяльності Національної академії педагогічних наук України щодо науково-методичного забезпечення модернізації та реформування освіти», виконаного науковими співробітниками відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського (далі – ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського). Розкрито основні напрями діяльності НАПН України, її провідну роль в організації та проведенні фундаментальних і прикладних наукових досліджень з освітянської проблематики. Проаналізовано кількісні та якісні показники наукової продукції, створеної за результатами діяльності підвідомчих установ НАПН України. Презентовано основні види довідкової продукції, підготовленої науковими співробітниками відділу та схарактеризовано науково-прикладні результати й висновки, що сприятиме розвитку системи наукового інформаційно-аналітичного та інформаційно-бібліографічного супроводу діяльності НАПН України щодо інтенсифікації науково-дослідної діяльності, освітнього процесу в Україні, створенні принципово нових видів науково-інформаційної продукції, покращенні можливостей для пошуку і використання наукової інформації та наданні доступу до неї споживачам бібліографічної, реферативної й аналітичної продукції.

Ключові слова: прикладне дослідження, діяльність НАПН України, науково-методичне забезпечення, модернізація і реформування освіти, бібліографічна, реферативна й аналітична продукція, Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського.

АКТУАЛЬНІСТЬ РОБОТИ. Впродовж 2020–2022 рр. у відділі наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського виконувалося наукове дослідження «Бібліографічний та аналітичний супровід діяльності Національної академії педагогічних наук України щодо науково-методичного забезпечення модернізації та реформування освіти». Результатом виконання дослідження є підготовка, оприлюднення та впровадження планової довідкової продукції:

– біобібліографічний покажчик «Творчий доробок Василя Григоровича Кременя в інноваційному розвитку освіти України» [9], в якому представлено науковий доробок президента НАПН України В. Г. Кременя, доктора філософських наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України, академіка НАН України, академіка НАПН України, президента товариства «Знання» України. Покажчик містить список друкованих праць, опублікованих впродовж 33 років (1990–2022). Зокрема, це монографії, навчально-методичні посібники, підручники, довідкові видання,

статті, уміщені в наукових збірниках, матеріалах наукових конференцій та публікації в періодичних виданнях, електронні ресурси. До покажчика увійшла також література про наукову й громадську діяльність В. Г. Кременя за цей період;

– біобібліографічний покажчик «Володимир Гларіонович Луговий – перший віце-президент НАПН України : матеріали до біобібліографії (2015–2020 рр.)» [7] присвячено професійній діяльності В. І. Лугового, доктора педагогічних наук, професора, академіка, першого віце-президента НАПН України та представлено науковий доробок ученого за понад 5-річний період його наукової діяльності – монографії, підручники, навчальні посібники, статті в продовжуваних та періодичних виданнях, матеріалах конференцій, довідкових виданнях;

– довідковий бюлетень «Аналітичний вісник у сфері освіти й науки» (випуски № 11, 12, 13, 14, 15, 16) [1–6] є складником системи інформаційно-аналітичного та інформаційно-бібліографічного забезпечення освіти, педагогіки, психології, що здійснюється ДНПБ

України ім. В. О. Сухомлинського. Зміст рубрик «Національна освіта: інноваційна школа», «Педагогіка», «Психологія» сприяє оперативному отриманню користувачем логічно структурованої наукової інформації з проблематики сучасних наукових досліджень, зокрема у вигляді реферативних та аналітичних оглядів, анотованих бібліографічних списків тощо;

– оглядове видання «Діяльність НАПН України щодо науково-методичного забезпечення модернізації та реформування освіти» [8] містить логічно умотивовану низку інформаційно-аналітичних матеріалів, які висвітлюють стан, результати та прогностичні перспективи теоретико-практичного осягнення наукового доробку вчених НАПН України з актуальних питань інноваційного розвитку освіти, педагогіки й психології з урахуванням сучасних процесів модернізації, реформування освіти і тенденцій у національному та світовому освітньому просторі.

Зазначені видання сприяють розвитку системи наукового інформаційно-аналітичного та інформаційно-бібліографічного супроводу діяльності НАПН України щодо науково-методичного забезпечення модернізації та реформування освіти, інтенсифікації науково-дослідної діяльності, освітнього процесу в освітянській сфері України, створенні принципово нових видів науково-інформаційної продукції, покращенні можливостей для пошуку і використання наукової інформації та наданні доступу до неї споживачам бібліографічної, реферативної й аналітичної продукції. Метою даної статті є відображення внеску вчених НАПН України щодо науково-методичного забезпечення інноваційного розвитку освіти й педагогіки в Україні.

МАТЕРІАЛ І РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ. Науково-прикладні результати, здобуті в процесі виконання дослідження «Бібліографічний та аналітичний супровід діяльності Національної академії педагогічних наук України щодо науково-методичного забезпечення модернізації та реформування освіти» (2020–2022 рр.; РК № 0120U002095; відділ наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського), дали можливість сформулювати цілісне знання про діяльність вчених НАПН України щодо науково-методичного забезпечення модернізації й розвитку української освіти, педагогіки та психології. Наукове дослідження проводилося за визначеними напрямками, а саме – «Теоретичне і методичне забез-

печення модернізації та реформування освітньої галузі України», «Психолого-педагогічні аспекти модернізації та реформування освітнього процесу», «Впровадження інноваційних технологій у контексті модернізації й реформування освіти».

Відповідно до першого напрямку «*Теоретичне і методичне забезпечення модернізації та реформування освітньої галузі України*»:

– виявлено та розкрито зміст діяльності НАПН України щодо теоретичного і методичного забезпечення розвитку системи освіти та всебічного наукового її супроводження (визначення стратегії та завдань дослідницької роботи підвідомчих установ та вчених НАПН України; координація, організація та здійснення фундаментальних і прикладних наукових досліджень та інноваційних науково-технічних (експериментальних) розробок у галузі освіти, педагогіки і психології, зокрема, дослідженні світових тенденцій розвитку освіти, педагогічної і психологічної теорії і практики, проведенні аналізу змісту, державних стандартів освіти в іноземних державах, оцінюванні якості рівня освіти в загальноосвітніх й інших закладах освіти України та за кордоном; надання наукової, методичної і консультативної підтримки з освітніх питань органам державної влади; проведення незалежної наукової експертизи галузевих проєктів прогностичних і програмних документів, навчальної та методичної літератури; участь у розробленні методів навчання, стандартів освіти, типових освітніх програм, підручників; налагодження співпраці з науковими установами та закладами освіти зарубіжних країн, міжнародними організаціями і фондами з питань освіти; здійснення підготовки й атестації наукових, науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації; проведення освітньої і видавничої діяльності) (В. Кремень, В. Луговий, С. Максименко, Н. Ничкало, С. Сисоева, О. Топузов та ін.) [8, с. 15–27];

– систематизовано за змістовою, хронологічною, типологічною та видовою ознаками бібліографічну інформацію про науковий доробок Президента НАПН України, академіка В. Г. Кременя (1990–2022 рр.). Зроблено висновок, що здійснені за його безпосередньої участі практичні кроки у реформуванні освіти і науки характеризуються концептуальною цілісністю й логічним продовженням теоретичних досліджень: відбувся перехід від авторитарної педагогіки до педагогіки толерантності, освітня система України наблизилася до освітніх систем розвинутих європейських країн, створена перша в українській історії

«Енциклопедії освіти». Висвітлено інноваційне бачення В. Г. Кременем розвитку освіти у параметрах синергетичної системи [9];

– досліджено генезу становлення і розвитку освітології як наукового феномену, що найбільш повно відображає істотні знання зі сфери освіти, інтегрує всі його аспекти в єдину структуру (В. Кремень, В. Огнев'юк, С. Сисоєва та ін.). Виявлено схоже та відмінне між філософією освіти, яка досліджує освіту як ідею, та освітологією, яка досліджує освіту як сферу зі складною сегментарною структурою підсистем, що відображають різні напрями життєдіяльності освітньої сфери та її взаємодії з іншими сферами суспільства, що у сукупності забезпечує гармонізацію розвитку суспільства і особистості [6, с.34–46];

– з'ясовано особливості модернізації і реформування освітньої галузі України, які детерміновані трансформаційними змінами, цифровізацією суспільства та форс-мажорними обставинами карантинних обмежень пандемії COVID-19, а нині й правовим режимом воєнного стану. Результати контент-аналізу наукової, науково-педагогічної, навчально-методичної, інформаційно-аналітичної, інформаційно-довідкової та термінологічної джерельної бази (репозиторіїв, банків даних, баз знань, наукометричних баз та ін.) (О. Баніт, Л. Березівська, В. Биков, В. Кремень, В. Луговий, Л. Лук'янова, С. Максименко, Е. Помиткін, О. Топузов та ін.) уможливили виокремлення векторів діяльності науковців НАПН України у напрямі досліджень трансформаційних змін і цифровізації суспільства та адаптивних процесів з врахуванням форс мажорних обставин сьогодення у сучасному науково-освітньому просторі (особистість у сучасному цифровому освітньому просторі, інноваційне цифрове освітнє середовище, цифрова компетентність, цифрові технології, інформаційно-бібліотечні та бібліографічні ресурси й технології в умовах цифровізації, науковий інформаційно-аналітичний супровід освіти, психологічні аспекти цифрового суспільства, міжпрофесійна взаємодія у цифровому виробничому середовищі, цифровізація професійної орієнтації та розвиток професійних кар'єрних технологій тощо) [8, с. 38–66];

– проаналізовано зміст зарубіжних науково-практичних розробок щодо професійної підготовки педагогів та визначено основні напрями їх запровадження в закладах вищої освіти України. Актуалізовано технології щодо підготовки андрагогів в педагогічних закладах вищої освіти зару-

біжних країн (О. Аніщенко, О. Баніт, К. Годлевська Т. Калюжна) [5, с. 21–39].

– підтверджено вагоме значення в системі підготовки наукових кадрів адаптивних умов для досягнення ними відповідного рівня теоретичних знань і практичних компетентностей у здійсненні наукових досліджень та їх продуктивної організації. Доведено дієвість науково-методичного забезпечення дистанційної підготовки наукових кадрів засобами цифровізації в умовах модернізації та реформування освіти України, зважаючи на те, що воєнний стан і глобальні суспільні впливи та освітні трансформаційні зміни спонукають до організації ефективного інформаційно-аналітичного супроводу дослідницької діяльності аспірантів і докторантів (В. Биков, С. Іванова, Л. Лупаренко, О. Пінчук, О. Спірін та ін.) [5, с. 3–20].

Надзвичайне випробування для України актуалізувало завдання національно-патріотичного виховання на всіх рівнях українського суспільства і першочергово це стосується покоління, що зростає. Вторгнення РФ в Україну показало, що громадяни нашої держави мають високу мотивацію до збройного та інформаційного спротиву загарбнику. Висока національно-патріотична компетентність є запорукою нашої майбутньої перемоги у визвольній війні. Тому відповідно до другого напрямку «Психолого-педагогічні аспекти модернізації та реформування освітнього процесу»:

– висвітлено теоретичний і практичний досвід розроблення багатоаспектної проблеми національно-патріотичного виховання, систематизовано низку науково-практичних результатів досліджень науковців інституцій НАПН України з окресленої проблеми, узагальнено позиції науковців про те, що підготовка й фахове становлення освітянина – це насамперед становлення його як особистості з громадянськими й моральними якостями, відповідального за свої дії, за яких найкращі духовно-ціннісні пріоритети, будучи стрижнем формування громадянської позиції особистості, громадянина і патріота своєї країни, є невід'ємною частиною освітнього процесу, здійснюваного в системі національної освіти (Л. Березівська, І. Бех, В. Будак, О. Доукіна, К. Журба, Л. Канішевська, В. Кремень, В. Курило, С. Савченко, О. Сухомлинська та ін.) [8, с. 67–94];

– визначено базові дефініції основних положень національно-патріотичного виховання, пов'язаних із розвитком національно-патріотич-

ної компетентності здобувачів освіти в різних її проявах. Розглянуто сутність і значущість понять «національна ідентичність», «патріотизм», «націоналізм», «національно-патріотичне виховання», «громадянська компетентність», «національно-патріотична компетентність». Схарактеризовано передумови впровадження компетентнісного підходу до розвитку національно-патріотичної компетентності здобувача освіти (О. Пометун та ін.) [6, с. 47–60];

– констатовано, що одним з актуальних в умовах військової агресії РФ аспектів професійної орієнтації є військово-професійна орієнтація молоді, яка є ефективним засобом її підготовки до усвідомленого вибору військових професій як напряму реалізації життєвих та кар'єрних планів особистості. Проаналізовано різноманітні підходи до визначення її основної мети, розглянуто психологічні особливості кар'єрних орієнтацій військовослужбовців. Висвітлено використання військово-професійної орієнтації як засобу підготовки учнівської молоді до вибору військових професій та підготовки до вибору професій в інших силових структурах. *Виявлено*, що науковими працівниками установ НАПН України: Г. Баллом, Б. Федоришиним, М. Піддячим, В. Синявським, М. Тименком та ін., підготовлено значну кількість навчально-методичної літератури, програм для здобувачів освіти, наукових статей, тез і матеріалів науково-практичних заходів з питань професійної орієнтації та інших соціально-педагогічних проблем, які безпосередньо з нею пов'язані (формування готовності до вибору професії, підготовка до професійного самовизначення, формування та розвиток кар'єрної компетентності тощо) [8, с. 95–112];

– *виявлено й схарактеризовано* наукові підходи вчених до духовно-морального виховання (філософський, психологічний і педагогічний) та розкрито їх зміст, а саме: нова філософія духовно-морального виховання дітей та молоді (філософія людиноцентризму; гуманізація освіти, культурологічний та аксіологічний підходи до процесу виховання духовності; формування ціннісного світогляду як провідного чинника становлення і розвитку особистості, що характеризується усвідомленням єдності Буття та зумовлює прагнення особистості до вдосконалення внутрішнього і зовнішнього світу, спрямовує її до реалізації у власному житті ідеалів Краси, Добра та Істини) (І. Бех, І. Зязюн, В. Кремень, О. Сухомлинська, Г. Філіпчук та ін.); духовність – найважливіша людська якість (психоло-

гічний підхід) – розглядається як багатовимірна система, складовими якої є утворення у структурі свідомості та самосвідомості особистості, в яких у формі ціннісних орієнтацій віддзеркалюються її найбільш актуальні потреби, інтереси, погляди, ставлення до навколишньої дійсності, до інших людей, до себе самої, що стали суб'єктивно значущими регуляторами її активності (М. Боришевський, О. Киричук, Г. Костюк, С. Максименко, Е. Помиткін та ін.); формування ціннісних орієнтацій у духовно-моральному вихованні дітей та молоді (педагогічний підхід): заклад освіти, його виховна система повинні стати осередком життєтворчості, де розвивається соціально й духовно творча особистість, яка здатна до збагачення власного інтелектуального, культурного, емоційного потенціалу, творення цілісного гуманного світу; визнання Дитини найвищою цінністю (В. Балух, І. Бех, А. Бойко, С. Сисоєва, О. Сухомлинська, Г. Троцько, В. Хайруліна та ін.) [8, с. 113–124].

Відповідно до третього напряму «Впровадження інноваційних технологій у контексті модернізації й реформування освіти»:

– *досліджено* тенденції у світовій практиці використання інфокомунікаційних технологій, зокрема «хмарних технологій» – комплексу ресурсів, що забезпечують віддалене зберігання й оброблення інформації, та засоби комунікації із цими ресурсами. Констатовано, що масове впровадження хмарних технологій в освітньому процесі дозволить забезпечити здобувачів освіти віддаленим доступом до освітніх послуг і матеріалів для самостійної діяльності, безперервність і пролонгація їх освіти, мобільність освітньої комунікації і дозволить скоротити витрати на забезпечення та функціонування освітнього контенту. Підсумовано, що хмаро орієнтовані технології спрямовані на створення розподіленого середовища і рішень, які передбачають кросплатформене поширення й підтримування мережних структур і сервісів, що є передумовою підвищення якості освітніх послуг на основі моніторингу навчальної діяльності й оцінювання її результатів із використанням електронних ресурсів у хмаро орієнтованому середовищі (В. Биков, Т. Вакалюк, А. Гуржій, М. Попель, О. Спірін, М. Шишкіна та ін.) [8, с. 183–204];

– *схарактеризовано* один з важливих напрямів розвитку інформаційно-комунікаційних технологій у сучасному освітньому процесі – використання технологій віртуальної реальності (модельне тривимірне середовище створене

комп'ютерними засобами, яке реагує на взаємодію з користувачами). З'ясовано, що у працях науковців НАПН України (К. Андросович, В. Белан, В. Биков, Д. Борисенко, Н. Гончарова, С. Литвинова та ін.) відображено накопичений вітчизняний і зарубіжний досвід роботи із інформаційно-комунікаційними технологіями, зокрема з технологіями віртуальної реальності. Проаналізовано можливості впровадження платформ віртуальної реальності у дистанційному навчанні. Схарактеризовано підходи до тлумачення терміна «віртуальна лабораторія» та зроблено висновки про можливість її використання у закладах освіти та навчальних центрах як засобу формування практичних навичок здобувачів освіти під час викладання природничо-математичних дисциплін та для моделювання процесів в інформаційній та кібернетичній безпеці [8, с. 125–148];

– з'ясовано значення освіти дорослих як складової навчання впродовж життя (lifelong learning) та неперервної освіти. Розглянуто різні підходи до організації навчання, зокрема на основі ІКТ. Розкрито психолого-фізіологічні особливості дорослої людини, мотиваційні чинники для ефективності навчання дорослої людини. Обґрунтовано процедури визнання результатів неформального й інформального навчання на основі аналізу національного й зарубіжного досвіду. Актуалізовано увагу на знаннях й вміннях, спрямованих на розв'язання кризових життєвих ситуацій. Представлено розроблену авторську типологію центрів дорослих. Окреслено проблеми щодо розроблення й упровадження технологій навчання дорослих різного типу, вивчення можливості дистанційної форми навчання, створення умов для розвитку корпоративного навчання, соціального підприємництва в освіті дорослих, а також самореалізації людини похилого віку (О. Аніщенко, О. Баніт, Л. Ващенко, М. Вовк, В. Левченко, Л. Лук'янова, Н. Постригач, Н. Філіпчук та ін.) [8, с. 149–182].

ВИСНОВКИ. В ході виконання планового дослідження схарактеризовано нове систематизоване та цілісне знання про діяльність НАПН України щодо розвитку української освіти, педагогіки й психології, що ознайомлює цільову аудиторію користувачів з результатами сучасних досліджень науковців НАПН України з актуальних питань модернізації та реформування освіти, інноваційного розвитку освітянської галузі в умовах загальноцивілізаційних викликів, розгортання євроінтеграційних та глобалізаційних процесів, імплементації нового освітнього зако-

нодавства, значного зростання фахової інформації й масштабних змін на цій основі в трансформаційному поступі освіти та науки України.

Перспективою подальших досліджень є підготовка науково-допоміжного бібліографічного покажчика «Відділення загальної педагогіки та філософії освіти НАПН України: 30 років наукової діяльності» з метою аналізу творчого доробку дійсних членів, членів-кореспондентів, докторів наук, кандидатів наук – співробітників підвідомчих установ академії щодо вирішення актуальних питань модернізації, реформування й розвитку національної освіти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аналітичний вісник у сфері освіти й науки : довід. бюл. Вип. 11 / НАПН України, ДНПБ ім. В. О. Сухомлинського. Київ, 2020. 49с. URL: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2020/05/Analitichnuy_visnuk_2020-11.pdf (дата звернення: 10.08.22).
2. Аналітичний вісник у сфері освіти й науки : довід. бюл. Вип. 12 / НАПН України, ДНПБ ім. В. О. Сухомлинського. Київ, 2020. 86с. URL: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2020/10/Analitichnuy_visnuk_2020-12.pdf (дата звернення: 10.08.22).
3. Аналітичний вісник у сфері освіти й науки : довід. бюл. / НАПН України, ДНПБ ім. В. О. Сухомлинського. Київ, 2021. Вип. 13. 77 с. URL: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2021/05/Analitichnuy_visnuk_2021.pdf (дата звернення: 12.08.22).
4. Аналітичний вісник у сфері освіти й науки : довід. бюл. / НАПН України, ДНПБ ім. В. О. Сухомлинського. Київ, 2021. Вип. 14. 39 с. URL: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2021/05/Analitichnuy_visnuk_2021-4.pdf (дата звернення: 12.08.22).
5. Аналітичний вісник у сфері освіти й науки : довід. бюл. Вип. XV / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Вінниця : ТВОРИ, 2022. 64 с. URL: <http://dnpb.gov.ua/ua/?ourpublications=31658> (дата звернення: 22.07.2022).
6. Аналітичний вісник у сфері освіти й науки : довід. бюл. Вип. XVI / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Вінниця : ТВОРИ, 2022. 61 с. URL: <http://dnpb.gov.ua/ua/?ourpublications=31666> (дата звернення: 22.07.2022).
7. Володимир Іларіонович Луговий – перший віцепрезидент НАПН України : матеріали до біобібліографії (2015–2020 рр.) / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд. : Самчук Л. І., Янюк С. С. ; наук. ред. Березівська Л. Д.]. Київ, 2020. 86 с. (Серія «Академіки НАПН України»; вип. 30). URL: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2020/05/Lugovyi_V_I_Index_2020.pdf (дата звернення: 12.08.2022).
8. Діяльність НАПН України щодо науково-методичного забезпечення модернізації та реформування освіти : огляд. вид. / НАПН України, ДНПБ України

ім. В. О. Сухомлинського ; [авт.-упоряд. : Лапаєнко С. В., Агалець І. О., Гуралюк А. Г., Закатнов Д. О., Ростока М. Л. та ін. ; наук. ред. Лапаєнко С. В.]. Вінниця : ТВОРИ, 2022. 204 с. URL: <http://dnpb.gov.ua/ua/?ourpublications=31498> (дата звернення: 19.07.2022).

9. Творчий доробок Василя Григоровича Кременя в інноваційному розвитку освіти України : біобібліогр.

показч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд. : Лапаєнко С. В., Пономаренко Л. О., Бондарчук О. Б. ; авт. вступ. статті Ткаченко Л. І. ; наук. консультанти : Ткаченко Л. І., Кравченко С. М. ; наук. ред. Березівська Л. Д. ; бібліогр. ред. : Пономаренко Л. О., Бондарчук О. Б.]. 5-те вид., допов. Київ : Знання України, 2022. 443 с. (Серія «Академіки НАПН України» ; вип. 34).

MODERNIZATION AND REFORM OF EDUCATION IN THE CREATIVE WORK OF SCIENTISTS OF THE NATIONAL ACADEMY OF PEDAGOGICAL SCIENCES OF UKRAINE

Svitlana Lapayenko

PhD (Pedagogical Sciences), Senior Researcher,

Head of the Department of Scientific Information and analytical support of Education

V. O. Sukhomlynskyi state scientific and pedagogical library of Ukraine,

St. 9, M. Berlinskoho, Kyiv, Ukraine, 04060, slapaenko@ukr.net

ORCID: 0000-0002-0412-6618

The article reviews the research of scientists of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine (hereinafter referred to as the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine) regarding the scientific and methodological support for the modernization and reform of education, which is the scientific result of the planned applied research "Bibliographic and analytical support of the activities of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine regarding the scientific and methodological support of modernization and reform of education", performed by researchers of the Department of Scientific Information and Analytical Support of Education of the State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine named after V. O. Sukhomlynskyi. The main areas of activity of the National Academy of Sciences of Ukraine, its leading role in the organization and conduct of fundamental and applied scientific research on educational issues are revealed. Quantitative and qualitative indicators of scientific products created based on the results of the activities of sub-departmental institutions of the National Academy of Sciences of Ukraine were analyzed. The main types of reference products prepared by the scientific staff of the department are presented and the scientific and applied results and conclusions are characterized, which will contribute to the development of the system of scientific information-analytical and information-bibliographic support of the activity of the National Academy of Sciences of Ukraine regarding the intensification of scientific research activities, the educational process in Ukraine, the creation of fundamentally new types scientific information products, improvement of opportunities for searching and using scientific information and providing access to it to consumers of bibliographic, abstract and analytical products.

Key words: applied research, activity of the National Academy of Sciences of Ukraine, scientific and methodological support, modernization and reform of education, bibliographic, abstract and analytical products, State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine named after V. O. Sukhomlynskyi.

REFERENCES

1. *Analitichnyi visnyk u sferi osvity y nauky : dovid. biul. Vyp. 11* (2020) / NAPN Ukrainy, DNPB im. V. O. Sukhomlynskyi. Kyiv. 49 s. URL: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2020/05/Analitichnuy_visnuk_2020-11.pdf [in Ukrainian]

2. *Analitichnyi visnyk u sferi osvity y nauky : dovid. biul. Vyp. 12* (2020) / NAPN Ukrainy, DNPB im. V. O. Sukhomlynskyi. Kyiv. 86 s. URL: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2020/10/Analitichnuy_visnuk_2020-12.pdf [in Ukrainian]

3. *Analitichnyi visnyk u sferi osvity y nauky : dovid. biul.* (2021) / NAPN Ukrainy, DNPB im. V. O. Sukhomlynskyi. Kyiv. Vyp. 13. 77 s. URL: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2021/05/Analitichnuy_visnuk_2021.pdf [in Ukrainian]

4. *Analitichnyi visnyk u sferi osvity y nauky : dovid. biul.* (2021) / NAPN Ukrainy, DNPB im. V. O. Sukhomlynskyi.

Kyiv. Vyp. 14. 39 s. URL: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2021/05/Analitichnuy_visnuk_2021-4.pdf [in Ukrainian]

5. *Analitichnyi visnyk u sferi osvity y nauky : dovid. biul. Vyp. XV.* (2022) / NAPN Ukrainy, DNPB Ukrainy im. V. O. Sukhomlynskyi. Vinnytsia : TVORY. 64 s. URL: <http://dnpb.gov.ua/ua/?ourpublications=31658> [in Ukrainian]

6. *Analitichnyi visnyk u sferi osvity y nauky : dovid. biul. Vyp. XVI.* (2022) / NAPN Ukrainy, DNPB Ukrainy im. V. O. Sukhomlynskyi. Vinnytsia : TVORY. 61 s. URL: <http://dnpb.gov.ua/ua/?ourpublications=31666> [in Ukrainian]

7. *Volodymyr Ilarionovych Luhovyi – pershyi vitseprezydent NAPN Ukrainy : materialy do biobibliohrafi (2015–2020 rr.).* (2020) / NAPN Ukrainy, DNPB Ukrainy im. V. O. Sukhomlynskyi ; [uporiad. : Samchuk L. I., Yaniuk S. S. ; nauk. red. Berезivska L. D.]. Kyiv. 86 s. (Seriiia «Akademiky NAPN Ukrainy» ; vyp. 30). URL: <https://>

dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2020/05/Lugovyi_V_I_Index_2020.pdf [in Ukrainian]

8. *Diialnist NAPN Ukrainy shchodo naukovometodychnoho zabezpechennia modernizatsii ta reformuvannia osvity : ohliad. vyd. (2022)* / NAPN Ukrainy, DNPB Ukrainy im. V. O. Sukhomlynskoho ; [avt.-uporiad. : Lapaenko S. V., Ahalets I. O., Huraliuk A. H., Zakatnov D. O., Rostoka M. L. ta in. ; nauk. red. Lapaenko S. V.]. Vinnytsia : TVORY. 204 s. URL: <http://dnpb.gov.ua/?ourpublications=31498> [in Ukrainian]

9. *Tvorchiy dorobok Vasylia Hryhorovycha Kremenia v innovatsiinomu rozvytku osvity Ukrainy : biobibliohr. pokazhch. (2022)* / NAPN Ukrainy, DNPB Ukrainy im. V. O. Sukhomlynskoho ; [uporiad. : Lapaenko S. V., Ponomarenko L. O., Bondarchuk O. B. ; avt. vstup. statti Tkachenko L. I. ; nauk. konsultanty : Tkachenko L. I., Kravchenko S. M. ; nauk. red. Berezivska L. D. ; bibliohr. red. : Ponomarenko L. O., Bondarchuk O. B.]. 5-te vyd., dopov. Kyiv : Znannia Ukrainy. 443 s. (Seriiia «Akademiky NAPN Ukrainy» ; vyp. 34). [in Ukrainian]

Стаття надійшла 04.05.2022